

Reviderad av partistyrelsen i oktober 2021

Säkerhetspolicy **för utlandsresor**

Inledning

Internationella resor är en viktig del av Vänsterpartiets verksamhet. Genom våra resor i världen får vi möjlighet att knyta kontakter, ta del av andra erfarenheter, tillgodogöra oss ny kunskap och bedriva praktisk solidaritet genom stöd på plats till vänsterkrafter. Att våra företrädare på olika sätt reser i världen bidrar till att stärka vårt parti.

Men resor kan vara förknippade med större eller mindre säkerhetsrisker. Ibland finns det till och med ett värde i att vi också besöker platser där säkerhetssituationen är svår.

Vänsterpartiet har ett övergripande ansvar när företrädare för vårt parti reser utomland. Skulle problem uppstå så kommer partiet hållas ansvarigt och avkrävas insatser, oavsett om det är enskild medlem som reser på uppdrag av Partistyrelsen, en riksdagsledamot som är på enskild studieresa eller om det är styrelseledamot i VIF som besöker ett projekt. Denna policy syftar till att Vänsterpartiet ska kunna ta detta ansvar.

Resor kopplade till VIF:s befintliga eller framtida projekt undantas dock från denna policy och regleras istället i VIF:s egen policy för säkerhet i samband med resor.

För att vi ska kunna genomföra resor också till platser med svårare säkerhetssituation krävs ett strukturerat säkerhetsarbete. Genom ett mer strukturerat säkerhetsarbete kan vi både möjliggöra fler resor till svåra miljöer och minska säkerhetsriskerna för våra enskilda företrädare.

Syftet med Vänsterpartiets säkerhetspolicy är att med minsta möjliga administration och merarbete öka vår säkerhet, våra möjligheter att hantera risker och att hantera incidenter om de skulle inträffa.

Resepolicyn omfattar alla som reser på uppdrag av Partistyrelsen eller VIF och riksdagsledamöter eller EU-parlamentariker när de genomför resor i tjänsten. Den omfattar också personal på partikansliet och VIF. Tjänstemän som är kopplad till partiets EU-parlamentariker är formellt inte anställda av Vänsterpartiet och faller under EU-parlamentets regelverk. Vi har dock inte sett någon punkt där parlamentets regelverk står i strid mot vår resepolicy och därför kommer Vänsterpartiet resepolicy också omfatta dem som har tjänster knutna till EU-parlamentarikern.

Resepolicyn omfattar inte medlemmar i Vänsterpartiet som reser i egenskap av parlamentariker på kommun- eller landstingsnivå eller företrädare som reser på uppdrag av sina partiföreningar eller distrikt.

Policyn omfattar inte heller anställda på dessa nivåer. I dessa fall ligger ansvaret för säkerheten hos det organ som beslutat om deras resa.

Generellt inför alla utlandsresor

Den person som avser resa har ett ansvar att göra en analys av säkerhetsläget före avresa. Detta inkluderar att kontakta samarbetsparter i berört land och ta del av säkerhetsrekommendationer från Utrikesdepartementet. Riksdagsledamöter bör dessutom ha en dialog med riksdagens säkerhetsavdelning. När Vänsterpartiet utser personer att resa för partiets räkning ansvarar det organ som beslutar om resan för att göra en säkerhetsanalys.

Det är generellt viktigt att komma ihåg att även i ett säkert land eller säker stad kan det finnas områden, hotell, transportsätt man bör undvika. Även i ett säkert land eller i en säker stad kan det finnas ett särskilt säkerhetshot mot t.ex. vänsteraktiva. Det kan därför vara motiverat att välja ett dyrare hotell eller ett dyrare transportsätt om det bidrar till att minska säkerhetsriskerna.

Den person som ska resa har ett eget ansvar att före avresa kontrollera att man har ett tillräckligt försäkringsskydd.

Resenären ska i så god tid som möjligt före avresa meddela berört kansli av- och hemresedatum. Vid resor utanför EU/EES ska även kontaktuppgifter på plats och en resplan.

Resenären ska i så god tid som möjligt före avresa meddela berört kansli kontaktuppgifter till minst en nära anhörig.

Att resa på uppdrag för Vänsterpartiet innebär att man är en representant för Vänsterpartiet under hela resan. När vi reser agerar vi inte på ett sätt som kan skada bilden av Vänsterpartiet i Sverige eller i det berörda landet.

Inom EU & EES

Inför resor inom EU eller till EES-området behövs inga ytterligare åtgärder vidtas utöver det som beskrivit under generellt inför alla utlandsresor.

Övriga länder

För resor utanför EU och EES-området bör några ytterligare åtgärder vidtas utöver de som nämnts under punkten generellt inför alla utlandsresor.

Både den enskilda resenären och partiet i sig ska undvika att inför resan och under resan att sprida information via sociala medier eller på andra sätt om var resenären befinner sig. Endast undantagsvis går vi ut med offentlig information, tex pressmeddelande, inför en resa. Det bör varje gång i så fall vägas mot de ökade säkerhetsriskerna.

Risken för övervakning av t ex mobiltelefoner och email är ofta reell. Lyckas andra aktörer att ta del av information i våra mobiler och datorer kan det markant öka säkerhetshoten mot den enskilda resenären, andra företrädare för Vänsterpartiet och våra samarbetspartners. Resenären behöver vara medveten om det och vara försiktig i sin kommunikation, särskilt i länder där det kan vara knutet till andra säkerhetsrisker. Om det finns osäkerheten runt riskerna för övervakning rekommenderas resenären att inför resan föra dialog med berörd ambassad och samarbetspartners om riskerna för avlyssning, övervakning etc. Vi använder inte våra mobiltelefoner eller okrypterade mail om det kan öka säkerhetsriskerna.

Länder och platser som UD avråder från att resa till

Vi utgår från Utrikesdepartementets reserekommendationer. Om UD avråder från resa till en stad, geografiskt område eller helt land så följer vi som grundregel deras rekommendationer. Det gäller oavsett om UD avråder från alla resor eller från icke-nödvändiga resor.

I enskilda undantagsfall kan det finnas skäl att genomföra resor även till platser som UD avråder ifrån. Då ska det föreligga starka politiska skäl till att genomföra resan och en bedömning att det finns goda möjligheter att tillsammans med lokala aktörer kunna minimera säkerhetsriskerna. Skulle UD avråda från alla resor ställer det än högre krav på politisk vikt av resan och säkerhetsåtgärder.

Beslut om resor till länder och platser som UD avråder från fattas av VU. Inför beslut ska resenären informera VU om av- och hemresedatum, fullständig resplan, en analys av säkerhetsläget samt information om hur säkerheten ska värnas under resan.

Vid resor till platser som UD avråder från ska alltid ansvarig ambassad informeras. Riksdagsledamöter ska dessutom alltid informera riksdagens säkerhetsavdelning inför resan.

Under resor till platser som UD avråder från sprider varken resenären eller partiet i sig någon form av information före eller under resa via sociala medier eller på annat sätt om var resenären befinner sig.

I övrigt gäller samma rekommendationer som angetts under ”övriga länder” och ”generellt inför alla utlandsresor”.

Personal

Följande utgångspunkter gäller personal vid partikansliet och EU-kansliet.

- Vänsterpartiets arbetsgivaransvar regleras i kollektivavtal och genom svensk lag.
- Kanslichef eller motsvarande fattar beslut om tjänstemans utlandsresa efter dialog med berörd enhetschef. Underlag för beslut ska komma kanslichefen till del i god tid innan avresa. Generellt ska utlandsresor som omfattar anställda vara mer undantag än regel i den löpande verksamheten.
- Arbetsgivaren har ett ansvar att säkerställa att våra anställda har tillräckligt försäkringsskydd vid resor i tjänsten.
- Våra anställda åker aldrig till platser eller länder som UD avråder från. För våra anställda görs inga undantag på denna punkt.

Antagen av partistyrelsen 17–18 april 2015, reviderad av partistyrelsen i oktober 2021.